

**Előterjesztés
a Képviselő-testület részére
a fás szárú növények védelmének, kivágásának és pótlásának helyi szabályairól szóló
önkormányzati rendelet megalkotásáról**

I. Tartalmi összefoglaló

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) környezetvédelmi feladata egyrészt, hogy segítse közigazgatási területén az országos környezetvédelmi feladatok teljesítését, másrészt hogy saját eszközeivel gondoskodjék a helyi környezet megóvásáról, minősége romlásának megakadályozásáról, a kerület sajátos jellegének megőrzésében, helyreállításában jelentőséggel bíró helyi természeti és kulturális értékek védelméről. A kerületi lakosok életminőségének és jólétének javítása hosszú távon csak akkor biztosítható, ha a fejlődés a környezetvédelem szempontjainak figyelembevételével valósul meg.

Az Önkormányzatnak a „Kőbánya Környezetvédelmi Programja a 2020-2024. évekre” című dokumentációja az egyre hangsúlyosabbá váló környezetvédelem kapcsán fogalmaz meg kiemelt jelentőséggel bíró célokat, és az azok eléréséhez szükséges javaslatokat. A környezetvédelmi programban is megfogalmazódott Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének a közterületen lévő fás szárú növények pótlásáról szóló 37/2012. (X. 26.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: 37/2012. Önk. rend.) átfogó felülvizsgálata.

A fentiek tükrében az Önkormányzat politikai vezetésével egyeztetve az alábbiak szerint teszek rendeletalkotási javaslatot.

A kerület faállományának védelme kiemelten fontos cél, ezért az Önkormányzatnak indokolt a környezetvédelmi szempontok figyelembevételével az eddigi szabályoknál szigorúbb követelményeket támasztania és a közterületi fakivágásokon túl szabályoznia a nem közterületen lévő fák kivágását és pótlását is. Így az új rendelet hatálya kiterjedne Budapest X. kerület közigazgatási határán belül minden ingatlanra függetlenül attól, hogy ki a tulajdonosa.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 46. § (1) bekezdés c) pontja értelmében a települési önkormányzat (Budapesten a Fővárosi Önkormányzat is) a környezet védelme érdekében „a környezetvédelmi feladatok megoldására önkormányzati rendeletet bocsát ki, illetőleg határozatot hoz”.

A Kvt. 48. § (2) bekezdése szerint „A települési önkormányzat képviselőtestülete önkormányzati rendeletben más törvény hatálya alá nem tartozó egyes fás szárú növények védelme érdekében tulajdonjogot korlátozó előírásokat határozhat meg.”

A fenti jogszabályi rendelkezés felhatalmazza az önkormányzatot arra, hogy a nem közterületi ingatlanokra is kiterjessze a szabályozást, és környezetvédelmi szempontból tulajdoni korlátozást (fakivágás engedélyhez kötése, pótlás előírása) rendeljen el.

A közterületen lévő fás szárú növények kivágásával és pótlásával kapcsolatos előírásokat alapvetően a fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rend.) szabályozza, ezért már a 37/2012. Önk. rend. is kiegészítő jelleggel rendelkezett a Korm. rend.-ben nem szabályozott kérdésekről. A rendelettervezet tehát újként szabályozza a nem közterületi ingatlanokra vonatkozó szabályokat, és a Korm. rend.-tel együtt a korábbi 37/2012. Önk. rend.-ben meghatározott elvek mentén határozza meg a közterületen található fás szárú növényekre vonatkozó előírásokat.

A rendelettervezet I. Fejezete általános rendelkezéseket tartalmaz, amelyet mind a nem közterületi, mind a közterületi fás szárú növények esetében lefolytatott eljárások során alkalmazni kell. A II. Fejezet a nem közterületi, a III. Fejezet pedig a közterületi ingatlanokra vonatkozó speciális szabályokat határozza meg. A záró rendelkezéseket a IV. Fejezet foglalja magába.

A rendelettervezet 2. §-a határozza meg a rendelettervezet területi és tárgyi hatályát. A nem közterületi ingatlanok esetében a rendelettervezet 2. §-a szerint a rendelet hatálya nem terjed ki a gyümölcsfára, a 10 centiméter törzsméretű meg nem haladó fára, valamint a cserjére, míg a közterületi ingatlanok esetében a tárgyi hatály ezekre a fás szárú növényekre is kiterjed a Korm. rend. szerint.

A nem közterületi ingatlanon lévő fás szárú növény védelmére irányuló eljárás önkormányzati hatósági ügy, amelynek lefolytatására átruházott hatáskörben a jegyző jogosult. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 142/A. § (2) bekezdése alapján a döntés ellen benyújtott fellebbezést a Képviselő-testület bírálja el.

A közterületi fás szárú növény esetében a Korm. rend. szerint az államigazgatási hatósági ügyben a jegyző a hatáskör címzettje, másodfokú hatóságként a kormányhivatal jár el.

A hatályos eljárási szabályok kapcsán többször ütköztünk abba a problémába, hogy a kiadott fakivágási engedély birtokában a fa kivágására nem került sor, és az évek során nehezen lehetett követni azt, illetve a fakivágás körülményei is már megváltoztak. Ezért a 4. § (3) bekezdése a kivágásra vonatkozó engedély hatályát mind a nem közterületi, mind a közterületi fás szárú növények esetében a határozat véglegessé válásától számított egy évben határozza meg. Így jogszerűen egy éve van az engedélyesnek a munkálatok elvégzésére, ezt követően a kivágás már csak új engedély birtokában lehetséges.

A kerületi madárállomány védelmében – a Pest Vármegyei Kormányhivatal felhívására is figyelemmel – az 5. § (1) bekezdése előírja, hogy a fakivágás során különös figyelemmel kell eljárni a költési és fiókanevelési időszakban.

Az 5. § (2) bekezdése az ültethető fafajok tekintetében a Korm. rend.-re, valamint a településkép védelméről szóló önkormányzati rendeletben foglaltakra hivatkozik. A Korm. rend. 2. § (3) bekezdése szerint fás szárú növény pótlása nem történhet az 1. mellékletben felsorolt inváziós fajok egyedeivel. Az invazív fajok agresszív terjedése az egyik legfőbb veszélyforrás a biológiai sokféleségre, ezért ezen rendelkezések figyelembevétele a nem közterületi ingatlanok esetében is indokolt.

A rendelettervezet 7. §-a általános érvénnyel rendelkezik arról, hogy nem közterületi ingatlanon a 10 centiméter törzsméretet meghaladó fát kizárólag fakivágási engedély alapján lehet kivágni. Ennek részletszabályaként meghatározza az engedély iránti kérelem benyújtásának a helyét, határidejét és a kérelem pontos tartalmi elemeit. A fakivágás megtörténtét a kivágást követő 15 napon belül írásban be kell jelenteni.

A 8. § meghatározza azokat az eseteket, amikor a kivágás iránti kérelmet el kell utasítani, ez természetvédelmi, környezetvédelmi vagy településképvédelmi érdek sérelme esetében állhat fenn.

Az ingatlan tulajdonosának, használójának, illetve kezelőjének nemcsak lehetősége van a fa kivágására, hanem kötelezettsége is fennáll abban az esetben, ha a fa élet- vagy vagyónbiztonságot veszélyeztet, és a veszély másként nem hárítható el. A fakivágás tényét a kivágást követő 15 napon belül be kell jelenteni, valamint a bejelentéshez a kivágás indokoltságát igazolni kell. Ez a 9. §-ban meghatározott eljárásrend igazodik a közterületi fa kivágásának utólagos bejelentése Korm. rend. szerinti jogintézményéhez, amelynek célja ebben az eljárásban is az, hogy az így kivágott fa pótlásáról is döntés tudjon születni.

A rendelettervezet 10. §-a foglalkozik a fa engedély nélküli kivágásának mint jogellenes cselekménynek a jogkövetkezményével. Eszerint engedély nélküli fakivágásnak minősül az utólagos bejelentési kötelezettség elmulasztásával, illetve annak feltételei fennállásának hiányában történő fakivágás, valamint a fa jelentős mértékű csonkítása is. Az engedély nélküli fakivágás esetén az ingatlan tulajdonosát, használóját, illetve kezelőjét a 13. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű pótlásra kell kötelezni, valamint a Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének a közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló 32/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelete szerinti jogkövetkezményt kell alkalmazni. A pótláson túl tehát külön eljárásban figyelmeztetésnek, illetve közigazgatási bírság kiszabásának van helye.

Általános szabályként került meghatározásra a 11. § (1) bekezdésében, hogy a kivágott fát a kérelmező köteles pótolni, ennek eseteit (engedéllyel, utólagos bejelentéssel, engedély nélkül) is rögzítve.

A 12. § a Korm. rend.-tel azonosan határozza meg a fapótlás helyét, illetve a pótlás akadályoztatása esetében a pénzbeli megváltás előírását.

A pótlási kötelezettség mértékéről a 13. § rendelkezik. A balesetveszélyes vagy kiszáradt fa, valamint az inváziós fajú fa esetében, továbbá, ha a fakivágással érintett ingatlan területe az 1000 m²-t nem haladja meg, a pótlás mértéke egy-egy arányú, minden más esetben a pótlás mértéke a kivágott fa össztörzsméretével azonos mértékű. A 13. § (3) bekezdése egy vélelmet állít fel arra az esetre, amennyiben az engedély nélkül kivágott fa törzsmérete utólag nem állapítható meg, a vélelem szerint 30 centiméter a törzsméret, amivel számolni kell.

A pótlási kötelezettség kiterjed a fa ápolására is, a fapótlási kötelezettség nem tekinthető teljesítettnek, ha a fa „az ültetéstől számított következő két vegetációs időszak kezdetén nem hajt ki”. Ebben az esetben az ültetést meg kell ismételni azonos eljárást követve a közterületen kivágott fa pótlási kötelezettségének teljesítéséhez.

Amennyiben a fapótlási kötelezettség teljesítése vagy az ismételt ültetés elmarad, úgy határozattal pénzbeli megváltást kell előírni.

Az előírt pénzbeli megváltás összege a 15. § szerint az ültetendő össz törzsátmérő figyelembevételével centiméterenként 7000 forint.

A III. fejezetben a közterületen lévő fás szárú növényekkel kapcsolatos szabályok találhatóak. A közterületi fák fokozott védelme érdekében a 16. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a fakivágás során a megmaradó fák védelméről gondoskodni kell, amely többféleképpen lehetséges, pl. kalodával. A 16. § (2) bekezdése rögzíti, hogy a kivágott fa és cserje maradványai a közterület tulajdonosát illetik meg.

A közterületen lévő fa kivágása esetén a pótlási kötelezettség mértékét a 18. § határozza meg három kategóriába sorolva az eseteket. A balesetveszélyes vagy kiszáradt fa pótlása egy-egy arányban, a kiemelt tudományos, településtörténeti értéket képviselő fa esetében az össz törzsátmérőt 50%-kal meghaladó mértékben, valamint az előbbi esetkörbe nem tartozó pótlás esetében az össz törzsátmérőt 20%-kal meghaladó mértékben kell a pótlást teljesíteni.

A nem közterületi fa ültetésével ellentétben a közterületi fa kiemelt védelme érdekében a 19. § meghatározza az ültetés feltételeit, például támrúd alkalmazását.

A cserjepótlás mértékéről a 20. § rendelkezik.

A pénzbeli megváltás szabályait fa esetében a 22. §, cserje esetében pedig a 23. § tartalmazza. Fa esetében a pénzbeli megváltás összege magasabb a nem közterületi fához képest, az összeg a pótlásként ültetendő össz törzsátmérő figyelembevételével centiméterenként 10 000 forint. Az eltérés indoka, hogy amennyiben a magántulajdonos a saját telkén kíván fát kivágni, aránytalanul súlyos jogkövetkezmény ne érje.

Az új szabályozás hatálybalépésének időpontja 2023. október 1-je, amely elegendő időt biztosít a végrehajtásra történő felkészülésre.

A Kvt. 48. (3) bekezdése előírja, hogy a települési önkormányzat környezetvédelmi tárgyú rendeleteinek tervezetét a szomszédos és az érintett önkormányzatoknak tájékoztatásul, az illetékes környezetvédelmi igazgatási szervnek véleményezésre meg kell küldeni. A környezetvédelmi igazgatási szerv szakmai véleményéről harminc napon belül tájékoztatja a települési önkormányzatot.

A környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 8. § (2) bekezdése szerint környezetvédelmi igazgatási szervként – ha kormányrendelet másként nem rendelkezik – a területi környezetvédelmi hatóság jár el.

A Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése alapján a területi környezetvédelmi hatóságként vármegyei illetékességgel – az e bekezdésben foglalt kivétellel – a vármegyei kormányhivatal jár el. Budapest főváros és Pest vármegye területére kiterjedő illetékességgel a Pest Vármegyei Kormányhivatal jár el.

A rendelettervezetet a fenti jogszabályi rendelkezések alapján a szomszédos önkormányzatoknak, valamint Budapest Főváros Önkormányzata részére tájékoztatásul, a Pest Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya részére szakmai véleményezésre megküldtem. A Pest

Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya három tárgykörben fogalmazott meg javaslatokat. A törzsátmérő meghatározásánál az egy méter magasságban mért törzsátmérő helyett mellmagassági átmérő (1,3 méter) használatát javasolta. Célszerűnek tartotta az ültetési időszak értelmező rendelkezésének a meghatározását, továbbá javasolta a fás szárú növények ingatlanhatártól számított telepítési távolságának a szabályozását. A javaslatokat megvizsgáltam, és a rendelettervezet 14. § (1) bekezdésében az ültetési időszak meghatározását kiegészítettem, a további észrevételek vonatkozásában nem javasolom a rendelettervezet módosítását.

A Pest Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályának szakmai véleménye az előterjesztés 2. mellékletét képezi.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet a rendelettervezet szíves megtárgyalására.

II. Hatásvizsgálat

A hatásvizsgálat során az új szabályozásként megjelenő, a nem közterületi fakivágások szabályozásából fakadó társadalmi-gazdasági előnyök és kihívások, a társadalmi hasznosság elve mellett figyelembevételre került az adminisztrációs terhek várható változása az alábbiak szerint.

A közterületen és nem közterületi ingatlanon lévő fák védelmével, kivágásának és pótlásának helyi szabályozásával a kerület esztétikai és környezeti állapota javul. Megakadályozható a növényállomány indokolatlan megszűnése vagy károsodása. A növényállomány pótlásának előírásával megőrizhető a kerület faállománya.

A fák környezeti hasznáival kapcsolatban számos tanulmány, kutatás készült. A fák oxigéntermelő képessége mindenki előtt ismert, de ugyanilyen fontos a szén-dioxid-feldolgozó képessége is. Egy 50 éves fa 50 kg oxigént termel és 68,75 kg szén-dioxidot dolgoz fel egy vegetációs időszak alatt. A légszennyező anyagok egy részét is a fák lombtömege képes lekötni. Emiatt az utak melletti fasorok és az üzemekhez, intézményekhez közeli fatársulások, erdők különös jelentőséggel bírnak. Egy 40 éves erdő hektáronként és évente 70 tonna szennyező anyagot képes kiszűrni a levegőből. Egy 50 éves fa kapacitása 405 kg szennyezés kiszűrését látja el 1 év alatt.

A fák párolgásukkal hatnak környezetünkre, a nyári melegben transpirációjuk folytán lehűtik a levegőt. Számítások szerint egy lombköbméter asszimilációs felület 47 liter vizet párologtat el egy vegetációs időszakban. Egy 50 éves fa évi produktuma 4230 liter, tehát ennyivel javítja a környező mikroklímát. A mai klímaviszonyok között meg kell említeni a fa árnyékhatását is.

A fentiekben túl ismert a fa zajvédő hatása is, különösen a városban, a forgalmas utak mellett az embert semmi sem képes olyan hatékonyan védeni a zaj ellen, mint a növényzet. A fa fontos szerepet tölt be a városi utak forgalma okozta rázkódásokkal, rezgésekkel szemben, a műtárgyvédelemben, a talajvédelemben, a táji értékek védelmében, valamint fontos helyszíne az élővilágnak.

A fák, parkok rekreációban betöltött szerepe sem elhanyagolható, ha már néhány órát növények között töltünk, mind szellemileg, mind fizikailag felfrissít, ezzel javul a kerületi lakosok életminősége.

A felmerülő végrehajtási és adminisztratív feladatokat a Kőbányai Polgármesteri Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) látja el, a jogalkotásból eredően előre láthatóan kezelhető mennyiségű többletfeladat várható, és ezzel kapcsolatban jelentős többletköltség nem mutatkozik.

III. A végrehajtás feltételei

A fás szárú növények kivágásának engedélyezésére és a pótlási kötelezettség előírására, valamint a fakivágás utólagos bejelentésére vonatkozóan közigazgatási hatósági eljárás lefolytatására kerül sor, amelynek során az érintett ügyfél a döntésről értesül. A hatósági eljárás lefolytatása a Hivatal Hatósági Főosztály Környezetvédelmi Osztálya feladatkörébe tartozik, a közterületi fapótlásokhoz szükséges fahelyek előkészítése a Jegyzői Főosztály Városüzemeltetési Osztályának feladata.

A végrehajtás személyi és tárgyi feltételei biztosítottak, a személyi feltételek megfelelőségét a későbbiek során azonban a magánterületen jelentkező fakivágás iránti kérelmek, illetve a jogkövetés arányának fényében vizsgálni szükséges.

IV. Döntési javaslat

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete az előterjesztés 1. melléklete szerint megalkotja a fás szárú növények védelmének, kivágásának és pótlásának helyi szabályairól szóló önkormányzati rendeletet.

Budapest, 2023. június 16.

Dr. Szabó Krisztián

**Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének
.../2023. (... ..) önkormányzati rendelete
a fás szárú növények védelmének, kivágásának és pótlásának helyi szabályairól**

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés c) pontjában és 48. § (2) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

*I. Fejezet
Általános rendelkezések*

1. §

A rendelet célja a fás szárú növények pusztításának, rongálásának és értékük csökkenésének a megakadályozása, a növényállomány indokolatlan megszűnésének vagy károsodásának a megelőzése, a bekövetkezett károsodás csökkentése, valamint a növényállomány pótlásáról való gondoskodás.

2. §

(1) E rendelet hatálya – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – kiterjed a Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) közigazgatási területén fekvő valamennyi ingatlanra és az azokon található fára és cserjére (a továbbiakban együtt: fás szárú növény).

(2) E rendelet hatálya nem terjed ki

- a) a külön jogszabály hatálya alá tartozó fás szárú növényre,
- b) a nem közterületi ingatlanon álló gyümölcsfára,
- c) a nem közterületi ingatlanon álló, 10 centiméter törzsmérőt meg nem haladó fára,
- d) a nem közterületi ingatlanon álló cserjére.

3. §

E rendelet alkalmazásában

1. *előnevelt fa*: a többször iskolázott, legalább öt centiméter törzsmérőjű lombos fa;
2. *gyümölcsfa*: az emberi fogyasztásra vagy egyéb hasznosításra kerülő gyümölcséért termesztett fa;
3. *közterület*: az az állami vagy önkormányzati tulajdonban álló, közhasználatra szolgáló földterület, amelyet az ingatlan-nyilvántartás ekként tart nyilván;
4. *törzsmérő*: a fatörzs talajszinttől számított 1 méter magasságban mért átmérője, többtörzsű fa esetében a törzsmérők összege;
5. *össztörzsmérő*: a faegyedek törzsmérőjének összege.

4. §

- (1) Az e rendeletben meghatározott, nem közterületi ingatlanon lévő fás szárú növény védelmére irányuló eljárás önkormányzati hatósági ügy.
- (2) A nem közterületi ingatlanon lévő fás szárú növény védelmére irányuló hatósági eljárást átruházott hatáskörben a jegyző folytatja le.
- (3) A fás szárú növény kivágására vonatkozó engedély a határozat véglegessé válásától számított egy évig hatályos.

5. §

- (1) A fakivágás során a költési és fiókanevelési időszakot figyelembe kell venni.
- (2) A pótlási kötelezettség alapján ültetendő fa fajának meghatározásakor a fás szárú növények védelméről szóló Korm. rendeletben (a továbbiakban: Korm. rendelet), valamint a településkép védelméről szóló önkormányzati rendeletben foglaltakat kell figyelembe venni.

6. §

- (1) A pénzbeli megváltás összegét
 - a) az engedélyezett fakivágás esetében a fa kivágásától,
 - b) az engedély nélküli fakivágás esetében a határozat véglegessé válásától számított 30 napon belül kell megfizetni.
- (2) A pénzbeli megváltást az Önkormányzat Környezetvédelmi Alapjába kell befizetni.

II. Fejezet

A nem közterületi ingatlanon lévő fa kivágása és pótlása

1. A fakivágás iránti kérelem és a fakivágás bejelentése

7. §

- (1) A nem közterületi ingatlanon álló, 10 centiméter törzsátmérőt meghaladó fát kivágni kizárólag fakivágási engedély alapján lehet.
- (2) A fakivágás iránti kérelmet Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Polgármesteri Hivatal (a továbbiakban: Polgármesteri Hivatal) környezetvédelmi ügyekért felelős szervezeti egységénél kell benyújtani a fa tervezett kivágása előtt legalább 60 nappal az 1. melléklet szerinti tartalommal.
- (3) A fakivágás iránti kérelemnek tartalmaznia kell
 - a) a kérelmező nevét, lakóhelyét (székhelyét), értesítési címét és telefonszámát,
 - b) a kivágás indokát,
 - c) az érintett ingatlan címét és helyrajzi számát,
 - d) a fával rendelkezni jogosult kivágáshoz hozzájáruló nyilatkozatát, ha a rendelkezni jogosult nem azonos a kérelmezővel,
 - e) a fa fajtát és törzsátmérőjét, több fa esetén a fák darabszámát,
 - f) a fa ingatlanon belüli elhelyezkedését tartalmazó leírást és helyszínrajzot,

- g) a fáról készített fényképfelvételt, valamint
- h) a pótlás tervezett módját.

(4) A fakivágási engedély alapján elvégzett fakivágás tényét a kivágást követő 15 napon belül írásban be kell jelenteni a Polgármesteri Hivatal környezetvédelmi ügyekért felelős szervezeti egységénél.

8. §

A fa kivágása iránti kérelmet el kell utasítani, ha az természetvédelmi, környezetvédelmi vagy településképvédelmi érdeket sért.

9. §

(1) Az ingatlan tulajdonosa, használója, illetve kezelője az élet- vagy vagyonbiztonságot veszélyeztető fa kivágását – amennyiben a veszély elhárítása másként nem lehetséges – köteles haladéktalanul elvégezni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti fakivágás tényét a kivágást követő 15 napon belül írásban be kell jelenteni a Polgármesteri Hivatal környezetvédelmi ügyekért felelős szervezeti egységénél a 2. melléklet szerinti tartalommal.

(3) A bejelentésben a fakivágás indokoltságát favizsgálati szakvéleménnyel, fényképfelvétellel vagy más hitelt érdemlő módon igazolni kell.

10. §

(1) A 9. § szerinti utólagos bejelentési kötelezettség feltételei fennállásának hiányában vagy az utólagos bejelentési kötelezettség elmulasztásával történő fakivágás engedély nélküli fakivágásnak minősül.

(2) A fa jelentős mértékű csonkítása, amely során olyan mértékű beavatkozás történik a fa szervezetébe, mely annak további növekedését visszafordíthatatlanul megakadályozza, vagy ellehetetleníti a fajra jellemző habitus kialakulását, vagy egészségi állapotának romlásához, illetve a fa pusztulásához vezet, engedély nélküli fakivágásnak minősül.

(3) Engedély nélküli fakivágás esetén az ingatlan tulajdonosát, használóját, illetve kezelőjét pótlásra kell kötelezni, valamint az Önkormányzat Képviselő-testületének a közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló önkormányzati rendeletében meghatározott jogkövetkezményeket kell alkalmazni.

2. A fapótlás és a pénzbeli megváltás

11. §

(1) A kivágott fát a kérelmező köteles pótolni. A fapótlási kötelezettséget vagy a helyébe lépő pénzbeli megváltást a jegyző a 7. § (1) bekezdése szerinti kérelemre indult eljárásban a kivágást engedélyező határozatban, a 9. § (2) bekezdése szerinti bejelentés alapján indult eljárásban, valamint a 10. § (1) és (2) bekezdése szerinti engedély nélküli fakivágás esetén a pótlásra kötelező határozatban állapítja meg.

(2) Az (1) bekezdés szerinti eljárásban hozott döntés tartalmazza a fakivágás indokát, a fapótlás módjára, mértékére és körülményeire vonatkozó előírásokat, a pótlás teljesítésének határidejét, valamint pénzbeli megváltás megállapítása esetében annak összegét és a befizetésre vonatkozó előírásokat.

12. §

(1) A kivágott fa pótlását elsősorban a fakivágással érintett ingatlan területén kell elvégezni.

(2) Amennyiben a fa pótlása a fakivágással érintett ingatlan területén nem végezhető el, úgy a pótlási kötelezettséget közterületi ingatlanra kell elrendelni, vagy a pótlás helyett pénzbeli megváltást kell előírni.

13. §

(1) A nem közterületi ingatlanon lévő fa kivágása esetén a pótlási kötelezettségnek előnevelt fa szakszerű elültetésével

a) balesetveszélyes vagy kiszáradt fa, valamint a Korm. rendelet 1. mellékletében meghatározott inváziós fajú fás szárú növény kivágása esetén, továbbá, ha a fakivágással érintett telek ingatlan-nyilvántartásban meghatározott területe az 1000 m²-t nem haladja meg, darabszám szerint egy-egy arányban,

b) az a) pontba nem szabályozott esetben a kivágott fa össztörzsátmérőjével azonos mértékben

kell eleget tenni.

(2) Az ültetendő fák számának megállapításakor a kerekítés szabályai szerint kell eljárni.

(3) Amennyiben az engedély nélkül kivágott fa törzsátmérője utólag nem állapítható meg, a fát 30 centiméteres törzsátmérővel kell vélelmezni a fapótlási eljárásban.

14. §

(1) A pótlási kötelezettséget a fakivágást követő egy éven belül, ha a faültetést érintő építési tevékenység ennél hosszabb ideig tart, az építési tevékenység befejezéséig, a fa biztonságos megeredését biztosító, jellemzően tavaszi vagy őszi fagymentes napokon, ültetési időszakban kell elvégezni.

(2) A pótlási kötelezettség teljesítésére kérelemre különös méltánylást érdemlő esetben egy alkalommal egy év halasztás engedélyezhető.

(3) A pótlás megtörténtét az ültetéstől számított 15 napon belül írásban be kell jelenteni a Polgármesteri Hivatal környezetvédelemért felelős szervezeti egységéhez.

(4) A pótlási kötelezettség az ültetésen túl kiterjed a fa ápolására is. A fapótlási kötelezettség nem tekinthető teljesítettnek, ha a fa az ültetéstől számított következő két vegetációs időszak kezdetén nem hajt ki. Ebben az esetben az ültetést meg kell ismételni.

(5) A pótlást és a (4) bekezdés szerinti megeredést a Polgármesteri Hivatal környezetvédelemért felelős szervezeti egysége ellenőrzi.

(6) A fapótlási kötelezettség teljesítésének elmaradása, valamint a (4) bekezdés szerinti ismételt ültetés elmaradása esetén határozattal pénzbeli megváltást kell előírni.

15. §

A fa pótlására vonatkozó kötelezettség teljesítése helyett fizetendő pénzbeli megváltás összege a pótlásként ültetendő össz törzsátmérő figyelembevételével centiméterenként 7000 forint.

III. Fejezet

A közterületen lévő fás szárú növények

3. A fás szárú növények pótlása

16. §

- (1) A fakivágás során a megmaradó fák védelméről gondoskodni kell.
- (2) A kivágott fa és cserje maradványai a közterület tulajdonosát illetik meg.

17. §

(1) A Korm. rendeletben meghatározott utólagos bejelentési kötelezettség feltételei fennállásának hiányában vagy az utólagos bejelentési kötelezettség elmulasztásával történő fakivágás engedély nélküli fakivágásnak minősül.

(2) A fa jelentős mértékű csonkítása vagy megsértése, amely során olyan mértékű beavatkozás történik a fa szervezetébe, mely annak további növekedését visszafordíthatatlanul megakadályozza, vagy ellehetetleníti a fajra jellemző habitus kialakulását, vagy egészségi állapotának romlásához, illetve a fa pusztulásához vezet, engedély nélküli fakivágásnak minősül.

(3) Engedély nélküli fakivágás esetén az engedély nélkül kivágót, a kivágó személyének ismerete hiányában az ingatlan tulajdonosát, használóját, illetve kezelőjét pótlásra kell kötelezni, valamint az engedély nélkül kivágóval szemben az Önkormányzat Képviselő-testületének a közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló önkormányzati rendeletében meghatározott jogkövetkezményeket kell alkalmazni.

(4) Amennyiben az engedély nélkül kivágott fa törzsátmérője utólag nem állapítható meg, a fát 30 centiméteres törzsátmérővel kell vélelmezni a fapótlási eljárásban.

18. §

(1) A közterületen lévő fa kivágása esetén a pótlási kötelezettségnek előnevelt fa szakszerű elültetésével

- a) balesetveszélyes vagy kiszáradt fa kivágása esetén darabszám szerint egy-egy arányban,
 - b) a Budapest Főváros X. kerület Kőbánya szempontjából kiemelt tudományos, település-, illetve kultúrtörténeti értéket képviselő fa esetében az össz törzsátmérőt legalább 50%-kal meghaladó mértékben,
 - c) az a) és b) pontban nem szabályozott esetben az össz törzsátmérőt legalább 20%-kal meghaladó mértékben
- kell eleget tenni.

(2) Az ültetendő fák számának megállapításakor a kerekítés szabályai szerint kell eljárni.

19. §

(1) Az ültetésnél a fát hármás támrúd alkalmazásával kell rögzíteni.

(2) A fa törzsére talajszinten legalább 30 centiméter magasságig törzsvédő csövet kell elhelyezni.

(3) Az ültetőgödörben indokolt esetben közművédelmi eszközt kell elhelyezni.

20. §

A közterületen lévő cserje kivágása esetén a pótlási kötelezettségnek négyzetméterenként legalább három, legalább 40 centiméter méretű cserje szakszerű elültetésével kell eleget tenni.

21. §

A pótlási kötelezettség az ültetésen túl kiterjed a fás szárú növény ápolására is. A pótlási kötelezettség nem tekinthető teljesítettnek, ha a fás szárú növény az ültetéstől számított következő két vegetációs időszak kezdetén nem hajt ki. Ebben az esetben az ültetést meg kell ismételni.

4. A pénzbeli megváltás szabályai

22. §

(1) Amennyiben a kivágott fa pótlása sem a kivágás helyén, sem más ingatlanon történő telepítéssel nem végezhető el, a pótlásra kötelezettet a 18. §-ban meghatározott pótlási kötelezettség teljesítése helyett pénzbeli megváltás fizetésére kell kötelezni.

(2) A fa pótlására vonatkozó kötelezettség teljesítése helyett fizetendő pénzbeli megváltás összege a pótlásként ültetendő össztörzsátmérő figyelembevételével centiméterenként 10 000 forint.

23. §

(1) Amennyiben a kivágott cserje pótlása sem a kivágás helyén, sem más ingatlanon történő telepítéssel nem végezhető el, a pótlásra kötelezettet a 20. §-ban meghatározott pótlási kötelezettség teljesítése helyett pénzbeli megváltás fizetésére kell kötelezni.

(2) A cserjepótlási kötelezettség teljesítése helyett fizetendő pénzbeli megváltás összege a kivágott cserje által borított felület után négyzetméterenként 6000 forint.

IV. Fejezet
Záró rendelkezések

24. §

Hatályát veszti a közterületen lévő fás szárú növények pótlásáról szóló 37/2012. (X. 26.) önkormányzati rendelet.

25. §

Ez a rendelet 2023. október 1-jén lép hatályba.

D. Kovács Róbert Antal
polgármester

Dr. Szabó Krisztián
jegyző

Fakivágási engedélykérelem a nem közterületi ingatlanon lévő fa esetében

1. Kérelmező neve: _____

2. Kérelmező lakóhelye/székhelye, értesítési címe: _____

3. Kérelmező telefonszáma, e-mail címe: _____

4. A kivágás indoka: _____

5. A fakivágással érintett ingatlan címe: _____

6. A fakivágással érintett ingatlan helyrajzi száma: _____

7. A kivágni tervezett fa faja: _____

8. A kivágandó fa törzsátmérője (a földtől számított 1 méter magasságban): _____

9. A pótlás tervezett módja: _____

10. A kérelemhez mellékelni kell

a) a fával rendelkezni jogosult kivágáshoz történő hozzájáruló nyilatkozatát, ha a rendelkezni jogosult nem azonos a kérelmezővel;

b) a fa ingatlanon belüli elhelyezkedését tartalmazó leírást és helyszínrajzot;

c) a fáról készített fényképfelvételt.

11. Fás szárú növény pótlása nem történhet az alábbiakban meghatározott fajok egyedeivel: fehér akác* (*Robinia pseudoacacia*), amerikai kőris* (*Fraxinus pennsylvanica*), mirigyes bálványfa* (*Ailanthus altissima*), cserjés gyalogakác (*Amorpha fruticosa*), kései meggy (*Padus serotina*), zöld juhar (*Acer negundo*). (*kivéve a kertészeti változatokat)

12. Tudomásul veszem, hogy amennyiben a fás szárú növény pótlása a földrészlet adottsága miatt nem vagy csak részben teljesíthető, és más ingatlanon a pótlás a település beépítettsége miatt nem jelölhető ki, a jegyző a használatot kompenzációs intézkedés megtételére kötelezi.

13. Kelt: _____, 20 ____ év _____ hó ____ napján

14. A kérelmező aláírása

Bejelentés fakivágásról a nem közterületi ingatlanon kivágott fa esetében

1. Kérelmező neve: _____

2. Kérelmező lakóhelye/székhelye, értesítési címe: _____

3. Kérelmező telefonszáma, e-mail címe: _____

4. A kivágás indoka: _____

5. A fakivágással érintett ingatlan címe: _____

6. A fakivágással érintett ingatlan helyrajzi száma: _____

7. A kivágott fa faja: _____

8. A kivágott fa törzsátmérője (a földtől számított 1 méter magasságban): _____

9. A pótlás tervezett módja: _____

10. A kérelemhez mellékelni kell

a) a fával rendelkezni jogosult kivágáshoz történő hozzájáruló nyilatkozatát, ha a rendelkezni jogosult nem azonos a kérelmezővel;

b) a kivágott fa ingatlanon belüli elhelyezkedését tartalmazó leírást és helyszínrajzot;

c) a fáról készített fényképfelvételt.

11. Fás szárú növény pótlása nem történhet az alábbiakban meghatározott fajok egyedeivel: fehér akác* (*Robinia pseudoacacia*), amerikai kőris* (*Fraxinus pennsylvanica*), mirigyes bálványfa* (*Ailanthus altissima*), cserjés gyalogakác (*Amorpha fruticosa*), kései meggy (*Padus serotina*), zöld juhar (*Acer negundo*). (*kivéve a kertészeti változatokat)

12. Tudomásul veszem, hogy amennyiben a fás szárú növény pótlása a földrészlet adottsága miatt nem vagy csak részben teljesíthető, és más ingatlanon a pótlás a település beépítettsége miatt nem jelölhető ki, a jegyző a használat kompenzációs intézkedés megtételére kötelezi.

13. Kelt: _____, 20__ év _____ hó ____ napján

14. A kérelmező aláírása

Általános indokolás

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat (a továbbiakban: Kőbányai Önkormányzat) környezetvédelmi feladata egyrészt, hogy segítse közigazgatási területén az országos környezetvédelmi feladatok teljesítését, másrészt, hogy saját eszközeivel gondoskodjék a helyi környezet megóvásáról, minősége romlásának megakadályozásáról, a kerület sajátos jellegének megőrzésében, helyreállításában jelentőséggel bíró helyi természeti és kulturális értékek védelméről. A kerületi lakosok életminőségének és jólétének javítása hosszú távon csak akkor biztosítható, ha a fejlődés a környezetvédelem szempontjainak figyelembevételével valósul meg.

A kerület faállományának védelme kiemelten indokolt, ezért a Kőbányai Önkormányzat a környezetvédelmi szempontok figyelembevételével az eddigi szabályoknál szigorúbb követelményeket támaszt, és a közterületi fakivágásokon túl szabályozni kívánja a nem közterületen lévő fák kivágását és pótlását is. Így a rendelet hatálya kiterjed a Budapest X. kerület közigazgatási határán belül minden ingatlanra függetlenül attól, hogy ki a tulajdonosa.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 46. § (1) bekezdés c) pontja értelmében a települési önkormányzat (Budapesten a Fővárosi Önkormányzat is) a környezet védelme érdekében „a környezetvédelmi feladatok megoldására önkormányzati rendeletet bocsát ki, illetőleg határozatot hoz”.

A Kvt. 48. § (2) bekezdése szerint „A települési önkormányzat képviselő-testülete önkormányzati rendeletben más törvény hatálya alá nem tartozó egyes fás szárú növények védelme érdekében tulajdonjogot korlátozó előírásokat határozhat meg.”

A fenti jogszabályi rendelkezés felhatalmazza az önkormányzatot arra, hogy a nem közterületi ingatlanokra is kiterjessze a szabályozást, és környezetvédelmi szempontból tulajdoni korlátozást (fakivágás engedélyhez kötése, pótlás előírása) rendeljen el.

A közterületen lévő fás szárú növények kivágásával és pótlásával kapcsolatos előírásokat alapvetően a fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet (346/2008. Korm. rend.) szabályozza, ezért már a 37/2012. Önk. rend. is kiegészítő jelleggel rendelkezett a 346/2008. Korm. rend.-ben nem szabályozott kérdésekről. A rendelet tehát újként szabályozza a nem közterületi ingatlanokra vonatkozó szabályokat, és a 346/2008. Korm. rend.-tel együtt a korábbi 37/2012. Önk. rend.-ben meghatározott elvek mentén határozza meg a közterületen található fás szárú növényekre vonatkozó előírásokat.

A rendelet négy fejezetből áll. Az I. fejezet általános rendelkezéseket tartalmaz, amelyet mind a nem közterületi, mind a közterületi fás szárú növények esetében lefolytatott eljárások során alkalmazni kell. A II. fejezet a nem közterületi, a III. fejezet pedig a közterületi ingatlanokra vonatkozó speciális szabályokat határozza meg. A záró rendelkezéseket a IV. fejezet foglalja magába.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

A rendelet megalkotásának célját határozza meg a kerület faállományának védelme érdekében.

A 2. §-hoz

A rendelet 2. §-a határozza meg a területi és tárgyi hatályt. A nem közterületi ingatlanok esetében a rendelet hatálya nem terjed ki a gyümölcsfára, a 10 centiméter törzsátmérőt meg nem haladó fára, valamint a cserjére, míg a közterületi ingatlanok esetében a tárgyi hatály ezekre a fás szárú növényekre is kiterjed a 346/2008. Korm. rend. szerint.

A 3. §-hoz

Az értelmező rendelkezéseket foglalja magába.

A 4. §-hoz

A nem közterületi ingatlanon lévő fás szárú növény védelmére irányuló eljárás önkormányzati hatósági ügy, amelynek lefolytatására a rendelkezés szerint a jegyző jogosult átruházott hatáskörben.

A korábbi eljárási tapasztalatok alapján többször előfordult olyan eset, amikor a kiadott fakivágási engedély birtokában a fa kivágására nem került sor, és az évek során nehezen lehetett követni azt, illetve a fakivágás körülményei is már megváltoztak, ezért a 4. § (3) bekezdése a kivágásra vonatkozó engedély hatályát mind a nem közterületi, mind a közterületi fás szárú növények esetében a határozat véglegessé válásától számított egy évben határozza meg. Így jogszerűen egy éve van az engedélyesnek a munkálatok elvégzésére, ezt követően a kivágás már csak új engedély birtokában lehetséges.

Az 5. §-hoz

A kerületi madárállomány védelmében az 5. § (1) bekezdés előírja, hogy a fakivágás során különös figyelemmel kell eljárni a költési és fiókanevelési időszakban.

Az 5. § (2) bekezdése meghatározza azokat a fafajokat, amelyek ültethetőek a 346/2008. Korm. rend.-ben, valamint a településkép védelméről szóló önkormányzati rendeletben foglaltak figyelembevételével. A 346/2008. Korm. rend. 2. § (3) bekezdése szerint fás szárú növény pótlása nem történhet az 1. mellékletben felsorolt inváziós fajok egyedeivel. Az invazív fajok agresszív terjedése az egyik legfőbb veszélyforrás a biológiai sokféleségre, ezért ezen rendelkezések figyelembevétele a nem közterületi ingatlanok esetében is indokolt.

A 6. §-hoz

Általános szabályként kerül meghatározásra a fakivágás esetében esetlegesen fizetendő pénzbeli megváltás fizetési határidejének, valamint a környezetvédelmi alapba történő fizetésének szabálya.

A 7. §-hoz

Általános érvennyel rendelkezik arról, hogy nem közterületi ingatlanon a 10 centiméter törzsátmérőt meghaladó fát kizárólag fakivágási engedély alapján lehet kivágni. Ennek részletszabályaként meghatározza az engedély iránti kérelem benyújtásának a helyét, határidejét és a kérelem pontos tartalmi elemeit. A fakivágás megtörténtét a kivágást követő 15 napon belül írásban be kell jelenteni.

A 8. §-hoz

Meghatározza azokat az eseteket, amikor a kivágás iránti kérelmet el kell utasítani, ez természetvédelmi, környezetvédelmi vagy településképvédelmi érdek sérelme esetében állhat fenn.

A 9. §-hoz

Az ingatlan tulajdonosának, használójának, illetve kezelőjének nemcsak lehetősége van a fa kivágására, hanem kötelezettsége is fennáll abban az esetben, ha a fa élet- vagy vagyonbiztonságot veszélyeztet és a veszély másként nem hárítható el. A fakivágás tényét a kivágást követő 15 napon belül be kell jelenteni, valamint a bejelentéshez a kivágás indokoltságát igazolni kell. Ez a 9. §-ban meghatározott eljárásrend igazodik a közterületi fa kivágásának utólagos bejelentése 346/2008. Korm. rend. szerinti jogintézményéhez, amelynek célja ebben az eljárásban is az, hogy az így kivágott fa pótlásáról is döntés tudjon születni.

A 10. §-hoz

E rendelkezés foglalkozik a fa engedély nélküli kivágásának mint jogellenes cselekménynek a jogkövetkezményével. Eszerint engedély nélküli fakivágásnak minősül az utólagos bejelentési kötelezettség elmulasztásával, illetve annak feltételei fennállásának hiányában történő fakivágás, valamint a fa jelentős mértékű csonkítása is. A jelentős mértékű csonkítás tartalmára a 10. § (2) bekezdése ad értelmezést. A 10. § (3) bekezdése értelmében az engedély nélküli fakivágás esetén az ingatlan tulajdonosát, használóját, illetve kezelőjét a 13. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű pótlásra kell kötelezni, valamint a Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének a közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló 32/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelet szerinti jogkövetkezményt kell alkalmazni. A pótláson túl tehát külön eljárásban figyelmeztetésnek, illetve közigazgatási bírság kiszabásának van helye.

A 11. §-hoz

Általános szabályként került meghatározásra, hogy a kivágott fát a kérelmező köteles pótolni, ennek eseteit (engedéllyel, utólagos bejelentéssel, engedély nélkül) is rögzítve. A rendelkezés a fa pótlására vonatkozó döntés tartalmára is előírást ad.

A 12. §-hoz

A 346/2008. Korm. rend.-tel azonosan határozza meg a fapótlás helyét, illetve a pótlás akadályoztatása esetében a pénzbeli megváltás előírását.

A 13. §-hoz

A pótlási kötelezettség mértékéről rendelkezik. A balesetveszélyes vagy kiszáradt fa, valamint az inváziós fajú fa esetében, továbbá, ha a fakivágással érintett ingatlan területe az 1000 m²-t nem haladja meg a pótlás mértéke egy-egy arányú, minden más esetben a pótlás mértéke a kivágott fa össztörzsátmérőjével azonos mértékű. A 13. § (3) bekezdése egy vélelmet állít fel arra az esetre, amennyiben az engedély nélkül kivágott fa törzsátmérője utólag nem állapítható meg, a vélelem szerint 30 centiméter a törzsátmérő, amivel számolni kell.

A 14. §-hoz

A pótlási kötelezettség teljesítésének határidejét szabályozza. A szabályozás számol az esetleges teljesítési akadályokkal, ezért a fakivágást követő egy éven belüli határidőre különös méltánylást érdemlő esetben kérelemre egy esetben egy év halasztás engedélyezhető. A pótlási kötelezettség kiterjed a fa ápolására is, a fapótlási kötelezettség nem tekinthető teljesítettnek, ha a fa „az ültetéstől számított következő két vegetációs időszak kezdetén nem

hajt ki”. Ebben az esetben az ültetést meg kell ismételni azonos eljárást követve a közterületen kivágott fa pótlási kötelezettségének teljesítéséhez.

Amennyiben a fapótlási kötelezettség teljesítése vagy az ismételt ültetés elmarad, úgy határozattal pénzbeli megváltást kell előírni.

A 15. §-hoz

Az előírt pénzbeli megváltás összege az ültetendő össz törzsátmérő figyelembevételével centiméterenként 7000 forint.

A 16. §-hoz

A közterületi fák fokozott védelme érdekében a 16. § (1) bekezdése kimondja, hogy a fakivágás során a megmaradó fák védelméről gondoskodni kell, amely többféleképpen lehetséges pl. kalodával. A 16. § (2) bekezdése rögzíti, hogy a kivágott fa és cserje maradványai a közterület tulajdonosát illetik meg.

A 17. §-hoz

A rendelkezés – azonosan a 10. §-ban meghatározott nem közterületi fákkal kapcsolatos szabályozáshoz – a jogellenes fakivágásról és annak következményeiről rendelkezik.

A 18. §-hoz

A közterületen lévő fa kivágása esetén a pótlási kötelezettség mértékét határozza meg, három kategóriába sorolva az eseteket. A balesetveszélyes vagy kiszáradt fa pótlása egy-egy arányban, a kiemelt tudományos, településtörténeti értéket képviselő fa esetében az össz törzsátmérőt 50%-kal meghaladó mértékben, valamint az előbbi esetkörbe nem tartozó pótlás esetében az össz törzsátmérőt 20%-kal meghaladó mértékben kell a pótlást teljesíteni.

A 19. §-hoz

A nem közterületi fa ültetésével ellentétben a közterületi fa kiemelt védelme érdekében a 19. § meghatározza az ültetés feltételeit, például támrúd alkalmazásával.

A 20. §-hoz

A cserjepótlás mértékéről rendelkezik.

A 21. §-hoz

Hasonlóan a nem közterületi fához a pótlási kötelezettség tartalmát rögzíti a közterületen kivágott fák esetében amikor kimondja, hogy a pótlási kötelezettség az ültetésen túl kiterjed a fás szárú növény ápolására is, illetve szintén az ültetést meg kell ismételni, ha az ültetéstől számított következő két vegetációs időszak kezdetén nem hajt ki.

A 22. §-hoz

Fa esetében a pénzbeli megváltás összege magasabb a nem közterületi fához képest, az összeg a pótlásként ültetendő össz törzsátmérő figyelembevételével centiméterenként 10 000 forint. Az eltérés indoka, hogy amennyiben a magántulajdonos a saját telkén kíván fát kivágni, aránytalanul súlyos jogkövetkezmény ne érje.

A 23. §-hoz

A cserjepótlás szabályait határozza meg.

A 24. §-hoz és a 25. §-hoz

A záró rendelkezések a hatálybalépésről, illetve a 37/2012. Önk. rend. hatályon kívül helyezéséről rendelkezik. A hatálybalépés időpontja elegendő időt biztosít a végrehajtásra történő felkészülésre.

PEST VÁRMEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: PE-06/KTF/26565-2/2023.

Ügyintéző: Petruska Fanni

dr. Kiss Enikő

Telefon: (06-1) 478-4400

Tárgy: Budapest Főváros X. kerület Kőbányai
Önkormányzatának a fás szárú növények
védelmének, kivágásának és pótlásának helyi
szabályairól szóló önkormányzati rendelettervezet
véleményezése

D. Kovács Róbert Antal
polgármester

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat
1102 Budapest,
Szent László tér 29.

Tisztelt Címzett!

A véleményezésre megküldött Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének a fás szárú növények védelmének, kivágásának és pótlásának helyi szabályairól szóló rendelettervezetét (a továbbiakban: Tervezet) a Pest Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály (a továbbiakban: Környezetvédelmi Hatóság; természetvédelmi hatáskörben eljáró: Természetvédelmi Hatóság) áttanulmányozta, és táj- és természetvédelmi az alábbi véleményt adja:

A Tervezet 3. § 4. törzsátmérő címszó alatti értelmező rendelkezéssel kapcsolatban a Természetvédelmi Hatóság az alábbi észrevételeket teszi:

A törzsátmérő meghatározásánál az egy méter magasságban mért törzsátmérő helyett a Természetvédelmi Hatóság javasolja a mellmagassági átmérő (1,3 m) használatát, mert az erdészeti, illetve kertészeti szakirodalomban elterjedtebb a mellmagassági átmérő használata. Ennek megfelelően az érintett mellékletek javítása is szükséges.

Célszerű lenne az ültetési időszakra meghatározást adni, mert a 14. § (1) bekezdése szerint a fapótlási kötelezettséget „ültetési időszakban” kell elvégezni, de sem az értelmező rendelkezések között nincs meghatározás a fogalomra, sem utalás arra, hogy ezt esetleg majd az eljárást lezáró egyedi döntés tartalmazza. Ugyanakkor a telepítés ideje meghatározó a sikeresség szempontjából.

Kiegészítési javaslat:

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 48. § (2) bekezdése szerint: „A települési önkormányzat képviselőtestülete önkormányzati rendeletben más törvény hatálya alá nem tartozó egyes fás szárú növények védelme érdekében tulajdonjogot korlátozó előírásokat határozhat meg”.

A Kvt. fentebb hivatkozott felhatalmazására tekintettel a Természetvédelmi Hatóság javasolja meghatározni a fás szárú növények ingatlanhatártól számított legkisebb telepítési távolságát – a település sajátosságaihoz és a telekviszonyokhoz (külterületi, belterületi ingatlan, telekméret stb.)

igazítva -, mert ezzel számos későbbi panasz, szomszédvita megelőzhető lenne, segítené a hatósági munkát is, és ezt jelenleg más jogszabály nem szabályozza. (L.: Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának Jelentése az OBH 1570/2005. számú ügyben; <https://www.ajbh.hu/jelentesek-inditvanyok-allasfoglalasok>.)

Korábban a szőlő- és gyümölcsstermesztésről, valamint a borgazdálkodásról szóló 1970. évi 36. törvényerejű rendelet végrehajtásáról szóló 40/1977. (XI. 29) MÉM rendelet 5. számú melléklete (amely melléklet 1990. december 24-ig volt hatályos) határozta meg a telepítési távolságra vonatkozó előírásokat, melyet tájékoztatás céljából közlünk az alábbiak szerint:

„1. A legkisebb ültetési (telepítés) távolság az ingatlan határától:

a) belterületen és külterületnek a zártkerten belül eső részén

- szőlő, valamint 3 méternél magasabbra nem növő gyümölcs- és egyéb bokor (élősövény) esetében 0,50 méter,
- 3 méternél magasabbra nem növő gyümölcs és egyéb fa esetében 1,00 méter,
- 3 méternél magasabbra növő gyümölcs- és egyéb fa, valamint gyümölcs- és egyéb bokor (élősövény) esetében 2,00 méter,

b) külterületnek a zártkerten kívül eső részén

- gyümölcsfaiskolai nevelés alatt álló növény, továbbá szőlő, köszméte, ribiszke- és málnabokor esetében 0,80 méter,
- minden egyéb gyümölcsbokor (mogyoró stb.) esetében 2,00 méter,
- birs, naspolya, birsalanyra oltott körtefa esetében 2,50 méter,
- törpealanyra oltott almafa, továbbá meggy-, szilva- és mandulafa esetében 3,50 méter,
- vadalanyra oltott alma- és körtefa-, továbbá kajszifa esetében 4,00 méter,
- cseresznyefa esetében 5,00 méter,
- dió- és gesztenyefa, továbbá minden fel nem sorolt gyümölcsfa esetében 8,00 méter,

c) külterületnek a zártkerten kívül eső részén, amennyiben a szomszédos földterület szőlő, gyümölcsös vagy zártkert, szőlőt és gyümölcsfát a b) pontban foglalt ültetési távolságok megtartásával, egyéb bokrot vagy fát az alábbi ültetési távolságok megtartásával lehet ültetni:

- 1 méternél magasabbra nem növő bokor (élősövény) esetében 0,80 méter,
- 2 méternél magasabbra nem növő bokor (élősövény) esetében 1,20 méter,
- 2 méternél magasabbra növő bokor (élősövény) esetében 2,00 méter,
- fa esetében 8,00 méter.

2. Közút és vasút területén - szőlőtől, gyümölcsöstől és zártkerttől - minden gyümölcs- és egyéb fát, valamint bokrot, legalább 1,5 méter, 3 méternél magasabbra növő gyümölcsfát legalább 2,5 méter távolságra szabad ültetni (telepíteni)."

A Környezetvédelmi Hatóság véleményét a Kvt. 48. §-a alapján adta meg, az ügyintézési határidőnél szintén a 48. § (3) bekezdését vette figyelembe.

Budapest, 2023. május 31.

dr. Tarnai Richárd főosztályvezető
nevében és megbízásából:

dr. Oroszina dr. Polner Kinga

osztályvezető

Kapják:

1. Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat
2. Irattár

KRID 548917367